

Innehåll

Om strategirapporten – syfte och upplägg	3
1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning	5
2. Översikt av strategisammanhanget	5
2.1 Förändringar i strategisammanhanget	5
2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget	7
2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	8
2.4 Integrering av perspektiven	9
3. Resultatredovisning	10
Sidas bidrag till förändring på strateginivå	10
3.1 Stödområde 1: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer	11
3.1.1 Mål 1.1: Stärkt förvaltning av naturresurser och ekosystemtjänster	11
3.1.2 Mål 1.2 Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå att bidra till miljömässig hållbarhet, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer samt minskad klimatpåverkan	12
3.1.3 Mål 1.3 Ökad production av och förbättrad tillgång till förnybar energi	13
3.1.4 Mål 1.4 Förbättrad tillgång till miljömässigt hållbara grundläggande samhällstjänster	13
3.2 Stödområde 2: Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter	14
3.2.1 Mål 2.1 Stärkt demokratiska institutioner på nationell och lokal nivå	14
3.2.2 Mål 2.2 Stärkt rättssäkerhet	15
3.2.3 Mål 2.3 Stärkt kapacitet hos media och i det civila samhället att verka för en demokratisk utveckling och ansvarsutkrävande	16
3.2.4 Mål 2.4 Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner och civilsamhällesorganisationer som arbetar för att främja jämställdhet och respekten för mänskliga rättigheter, med fokus på kvinnor och flickor	17

3.3 Stödområde 3: Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga personer att kunna förbättra sina levnadsvillkor	18
3.3.1. Mål 3.1 Ökad produktivitet, hållbarhet och förädlingsgrad inom det småskaliga lantbruket.....	18
3.3.2. Mål 3.2 Förbättrade förutsättningar för framförallt kvinnor och ungdomar till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor	19
3.3.3. Mål 3.3 Förbättrad tillgång till social trygghet för människor som lever i fattigdom	19
3.3.4. Mål 3.4 Stärkta förutsättningar för fri och rättvis handel och investeringar till gagn för en hållbar utveckling.....	20
4. Implikationer för innevarande strategiperiod	21

Bilaga 1 P6 rapport Kenya 2019

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Syftet med strategirapporten är rapportera Sidas strategigenomförande till UD. Strategirapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Denna inkluderar redovisning från strategigenomförandet på en övergripande nivå per strategi. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål¹ samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Det finns tre typer av strategirapporter: Strategirapport år 1, årlig strategirapport och fördjupad strategirapport.

1. **Strategirapport år 1** skrivs för strategiperiodens första år efter genomförd operationalisering. Rapporten sammanfattar slutsatser och redovisar resultat från genomförandet av föregående strategi (i de fall det finns en tidigare strategi). Denna strategirapport redogör även för den förändringsteori som ligger till grund för Sidas stöd inom strategin, centrala överväganden samt hur verksamheten ska genomföras och följas upp under strategiperioden.
2. **Den årliga strategirapporten** skrivs för de år då varken en fördjupad översyn eller operationalisering genomförts.
3. **Den fördjupade strategirapporten** skrivs näst sista året av strategin efter att en fördjupad översyn genomförts. Rapporten redogör för slutsatserna från den fördjupade översyn av strategigenomförandet som sker en gång per strategi. Den fördjupade strategirapporten ska sammanfatta genomförandet av hela strategin hittills² (bl.a. analys av resultat per strategimål) samt ge tydliga rekommendationer inför kommande strategiperiod. Den fördjupade strategirapporten utgör Sidas huvudtillfälle att lämna rekommendationer till regeringens anvisningar inför ny strategi.

Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande (t.ex. rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten).

Kapitel 1 sammanfattar Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den kontext (tematisk/geografisk) i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** redovisar resultat från strategigenomförandet. **Kapitel 4** redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som behöver lyftas till UD.

¹ I de tidigare resultatstrategierna används begreppet *resultat*. Denna mall använder genomgående begreppet *strategimål* i linje med nya riktlinjer för strategier. I resultatstrategierna är resultaten klustrade kring *resultatområden*. Mallen använder dock genomgående begreppet *stödområde*.

² Dvs. från strategins början fram till 15/3.

”**Trafikljusen**” är Sidas viktigaste signalsystem för att följa hur det går i strategigenomförandet. En bedömning görs för varje strategimål och ger en snabb överblick av nuläget. Bedömningen och motiveringen till denna utgör narrativet i resultatredovisningen (kapitel 3) i strategirapporten. I strategirapporten bedöms två aspekter:

1. **Utveckling mot strategimålet:** Strategimålen anger vad Sidas arbete ska bidra till under en angiven strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för *utveckling mot strategimålet* används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender inom de målområden i kontexter där Sida är aktiv. Sidas insatser kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är aktiva, men det handlar ofta om större komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen i kontexten. Trafikljusbedömningen och färgsättningen motiveras och beläggs utifrån tillgänglig statistik, källor eller rapporter.

Bedömning av utvecklingstrender i kontexten i förhållande till **strategimålen**:

- Grön:** Utvecklingen går framåt
- Gul:** Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt
- Röd:** Utvecklingen går bakåt

2. **Portföljens relevans:** Sidas strävan är att sätta samman och upprätthålla en relevant och väl avvägd portfölj i förhållande till utvecklingsutmaningar i respektive strategikontext, strategins mål och Sidas ambitioner avseende förväntade förändringar och resultat. *Portföljens relevans*, dvs. om Sida har satt samman en väl avvägd portfölj av insatser och aktiviteter som bedöms bidra till förändring i linje med strategimålet.

Sida måste löpande justera sin förändringsteori och portfölj utifrån olika aspekter:

- (i) föränderlig kontext och sammanhang, (ii) efter den styrning som myndigheten får och (iii) beroende på om aktiviteter inte gett eller förväntas ge resultat. Trafikljusbedömningen och färgsättningen av detta trafikljus beaktar och utgår från dessa aspekter.

Bedömning av **portföljens relevans**:

- Grön:** Portföljen är relevant
- Gul:** Portföljen är delvis relevant
- Röd:** Portföljen är inte relevant

1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

	Mål ³	Portf ⁴
1. Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer		
1.1 Stärkt förvaltning av naturresurser och ekosystemtjänster		
1.2 Förbättrad kapacitet för hållbarhet och minskad miljöpåverkan		
1.3 Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi		
1.4 Förbättrad tillgång till miljömässigt hållbara grundläggande samhällstjänster		
2. Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter		
2.1 Stärkta demokratiska institutioner på nationell och lokal nivå		
2.2 Stärkt rättssäkerhet		
2.3 Stärkt kapacitet hos media och i det civila samhället		
2.4 Stärkt kapacitet för att främja jämställdhet och mänskliga rättigheter		
3. Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga personer att kunna förbättra sina levnadsvillkor		
3.1 Ökad produktivitet inom det småskaliga lantbruket		
3.2 Förbättrade förutsättningar till produktiv sysselsättning		
3.3 Förbättrad tillgång till social trygghet för människor som lever i fattigdom		
3.4 Stärkta förutsättningar för fri och rättvis handel och investeringar		

2. Översikt av strategisammanhanget

Totalt strategibelopp: 1 750 MSEK	Utbetalt belopp hittills: 1 424 MSEK	Antal insatser 2019: 48
---	--	--------------------------------

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Sedan den symboliska försoningen mellan president Kenyatta och oppositionsledaren Raila Odinga (*“the handshake”*) i början på 2018 har det varit relativt lugnt mellan regeringen och oppositionen.

³ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

⁴ Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

Handslaget innebar en gemensam syn kring den nationella handlingsplanen ”Building Bridges Initiative”, BBI, för att ena Kenya och motverka etnisk splittring. Ett utskott sattes upp för att ta fram förslag på åtgärder. Arbetet med att ta fram BBI-rapporten pågick i 18 månader och bygger på mer än ett års konsultationer med kenyaner runt om i landet. Rapporten föreslår hur styrningsutmaningar i Kenya borde hanteras. Rapporten har dessvärre orsakat mer av en slitning än brobygge mellan president och vice-president, som tillsammans med oppositionsledaren är inblandade i en offentlig maktkamp vars slutresultat är svårsläst.

Den ekonomiska tillväxten uppgick till ca 5,6 procent år 2019 att jämföra med 6,3 procent år 2018. Inkomstjämligheten är fortfarande hög, med en Gini-koefficient på 40,8 år 2015 och med stora skillnader mellan länen⁵. 36 procent av befolkningen lever i fattigdomen, och nästan 80 procent lever i eller nära fattigdomen.

Kenyas statsskuld har ökat snabbt. IMF uppskattar att sannolikheten att Kenya kommer att lida av skuldtrångsmål har ökat från låg till måttlig. De största offentliga långivarna är Kina och multilateralerna. Den ökade skulden är bland annat ett tecken på Kenyas jämförelsevis goda kreditvärdighet, men det är självklart viktigt att de lånade pengarna används effektivt, vilket inte alltid har varit fallet⁶.

De räntekontroller som introducerades i september 2016 släpptes under 2019, något som förväntas ha en positiv inverkan på kredittillväxt, finansiell integration samt skatteintäkter. Detta i sin tur bör förbättra ekonomisk tillväxt och sysselsättning, underlätta finansieringen av den offentliga sektorn och möjliggöra flera och bättre offentliga tjänster.

Enligt Världsbanken har det blivit mycket lättare att göra affärer i Kenya. I Bankens *Ease of Doing Business Index* rankades Kenya 61 av 190 länder i 2019, upp från 136 i 2015⁷. Detta tyder på snabbare ekonomisk tillväxt, flera och starkare privata företag och mer sysselsättning.

Som en resultat av klimatförändringar har de återkommande torka/översvämningar saktat den ekonomiska tillväxten. Detta påverkar de fattiga som arbetar inom jordbruket. Tack vare att både motståndskraft och katastrofhantering har förstärkts, ser man dock lovande exempel på att de humanitära katastrofernas omfattning allt oftare kan begränsas. Man har under perioden haft ett starkt ledarskap på klimatområdet och bekräftat ambitiösa nationella klimatmål, uppdaterat nationella planer på området och påbörjat genomförandet av dessa (inkl t ex etablering av finansieringsmekanismer).

Korruptionen genomsyrar det kenyanska samhället och bidrar till ökade samhällsklyftor. Korruptionen slår hårdast mot de fattigaste, oftast kvinnor, barn och personer med funktionsnedsättningar. I Transparency Internationals *Corruption Perception Index 2019* fick Kenya bara 28 av 100 möjliga poäng och rankades 137 bland 180 länder. President Kenyatta har under denna mandatperiod uppmanat till en genomgripande anti-korruptionsskampanj. Flera stora korruptionsskandaler har avslöjats, mycket tack vare den kenyanska riksrevisionen. Riksåklagarmyndigheten har inlett förundersökningar i ett stort antal högprofilfall, finansministern har under året avsatts på grund av korruptionsanklagelser men inga mäktiga personer har ännu dömts.

⁵ IMF, *World Economic Outlook* (October 2019). Världsbanken, GINI index (World Bank estimate), *World Development Indicators*. Kenya MDPA report, p. 11.

⁶ IMF, “Kenya: 2018 Article iv consultation and establishment of performance criteria for the second review under the stand-by arrangement—press release; staff report; and statement by the executive director for Kenya” (October 2018). AfricaCheck, Aug 21, 2018. KNBS Economic Survey 2018.

⁷ Ease of Doing Business Index, *Wikipedia*, 2019-02-12.

Det demokratiska utrymmet har periodvis attackerats, bland annat genom försök att få parlamentet att rösta fram repressiv lagstiftning och att våldsamt slå ner demonstranter. Många av dessa hot har hanterats, men trycket är fortfarande högt och utomrättsliga avrättningar och försvinnanden av personer som arbetar med mänskliga rättigheter är ingen ovanlighet.

Det är åtta år sedan de 47 självstyrande län etablerades, en av de viktigaste förändringarna i regeringsformen under lång tid. Decentraliseringsprocessen löper på med genomförande av länens utvecklingsplaner och stärkande av institutioner så att de kan leverera tjänster, även om de än så länge fungerar ineffektivt och kan genomträngas av samma korruption som präglar nationella institutioner.

Flera OECD-givare, inklusive vissa EU-medlemsstater, flyttar helt eller delvis fokus från traditionellt utvecklingssamarbete till stöd för Kenyas utrikeshandel (*aid for trade*).

Terrorhot förblir aktuella. Under 2019 ägde flera händelser rum, bl a Al-Shababs attack mot ett hotell i Nairobi som dödade 21 personer, samt andra händelser i norra delar av landet. Säkerhetssituationen påverkar till viss del genomförande av vissa projekt/program.

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Det totala biståndet till Kenya⁸ utgör ca 3,2 procent av Kenyas BNI (2017). De flesta bilaterala och

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: 12,0 % (2017).	Strategins andel av det totala biståndet till Kenya utgör 2,1 % (2017).
Det finns ingen givargemensam samarbetsstrategi.	Gemensamma EU-strategin gäller 2018-2022. Status på EU-gemensamprogrammering/WBT: pågående.
De fem största givarna (organisationer och/eller länder 2016-2017) är: USA, International Development Association (Världsbanken), Afrikanska utvecklingsbanken, Storbritannien och Japan.	Sverige är den 10e största givaren. Av EU MS är Sverige den 4e största givaren (3e post-Brexit).

multilaterala aktörer inom biståndet finns på plats. Sveriges totala bistånd till Kenya utgör ca 2,3 procent av Kenyas samlade nettobistånd (2017). Sverige är den tionde största givaren och den fjärde största givaren bland EU-länderna. Sveriges totala stöd för 2019 uppgick till SEK 415 miljoner, inklusive 352 miljoner från Kenya-strategin, 36 miljoner från stödet genom det svenska civila samhället och 16 miljoner från det humanitära stödet.

Sverige deltog aktivt i givarsamordningen, både den övergripande, inom EU-kretsen (där även EU-finansierade insatser följs upp) och relevanta sektorarbetsgrupper. Sverige ledde t.ex. den övergripande givargruppen 2019 och var ordförande i jordbrukssektorn. I överlag fungerar givarsamordningen bra, dock är det kenyanska regeringens deltagande i vissa forum långt ifrån tillfredsställande och gemensamma ansatser görs för att ha en mer ändamålsenlig struktur.

⁸ Net ODA received (% of central government expense) 2016, World Bank Open Data, 2019, data.worldbank.org. Net official development assistance received (current USD) 2016, World Bank Open Data, 2019. Utbetalningar till Kenya från 106 Afrika (7 1:1.9) 2018/totala utbetalningar till Kenya 2018, Tabell 5, P6 Annex to Strategy Report 2018 for Kenya 2016–2020. European Joint Cooperation Strategy with Kenya 2018-2022. Top Ten Donors of Gross ODA for Kenya, 2016–2017 average, Aid at a Glance, OECD, 2019.

En andra fas av EU:s gemensamprogrammering blev klar och lanserades hösten 2018. De sektorer/områden som är föremål för den gemensamma strategin 2018–2022 är: hållbar infrastruktur, privatsektorutveckling/sysselsättning/jobbskapande, samhällsstyrning och ansvarsutkrävande med fokus på decentralisering samt resiliens. Sverige hanterar EU-delegationens stöd till jordbrukssektorn och är en av de största givarna på området, vilket innebär att Sverige har en tung röst i strategiska diskussioner för sektorns utveckling.

Utvecklingssamarbete med Kenya karaktäriseras i hög grad av användandet av innovativa och katalytiska instrument som till exempel *public-private development partnerships* (PPDPs) och garantier.

- Kenya är ett av fem pilotländer som den svenska regeringen valt för en övergång från utvecklingssamarbete till bredare ekonomiska relationer⁹, och chefer för flera svenska myndigheter besökte Kenya i januari 2019 i detta syftet. Några konkreta resultat inkluderar: en Sida-stödd *Public Private Development Partnership* med Tetra Laval i syfte att stärka kapacitet, effektivitet och hållbarhet inom Kenyas mejerisektor.
- Nairobi stads Bus Rapid Transport projekt, där Swedfund väntas genomföra en *feasibility study* för en av de planerade busslinjerna, som så småningom kan leda till beställning av svenska bussar och Sida-stöd utbildning för chaufförer, mekaniker, etc.
- Sidas planerade treåriga stöd till Kenyas SDG Partnership Platform and Innovation Lab för att accelerera genomförandet av SDG-agendan och näringslivets roll i genomförandet, som kan leda till samarbete med Swedish Leadership for Sustainable Development och Swedish Investors for Sustainable Development med goda möjligheter att belysa och förespråka svensk innovation och lösningar.

2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Report P6 Table 5.

Ambassaden i Nairobi arbetar med **strategin för Afrika söder om Sahara** och den regionala enheten i Addis Abeba för att påskynda ratificeringen av sex viktiga afrikanska unionsfördrag i ett antal länder, inklusive Kenya, vilket stärker synergier mellan kenyanska och regionala strategier. Ambassaden har också erhållit SEK 40 miljoner under **Horn of Africa Resilience Initiative**.

Ett antal bidrag som finansieras under **strategin för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara** genomförs i Kenya i linje med den bilaterala strategin.

År 2019 tilldelades Kenya medel under **Strategin för Sveriges humanitära bistånd genom Sida 2017-2020** för somaliska och sydsudanesiska flyktingar i lägren Dadaab och Kakuma. Under året tilldelades ytterligare medel till Kenya för torka under våren och effekterna av översvämningarna under hösten.

Flera av bidragen i **de regionala och globala strategierna** stödjer utvecklingsmål i Kenya, bl a inom områdena förnybar energi, motståndskraft och utveckling av små och medelstora företag. Den regionala energiportföljen stöder Kenyas ansträngningar vad gäller regional energihandel, rörelsekapital till energiproducenter utanför nätet, standarder för belysning och elektriska apparater,

⁹ Exportstrategin.

privatfinansiering och minskade investeringsrisker. Stöd via FN:s Världslivsmedelsprogram WFP bygger motståndskraft genom att stärka nationella och länsinstitutioners kapacitet och system för att hjälpa populationer med osäker tillgång till mat eller näring¹⁰.

Enligt **Organisationsstrategin för Sveriges samarbete med Green Climate Fund 2016–2019** finansierar Sida den svenska representationen i fonden vid granskningen av projektförslag som rör Kenya; under den bilaterala strategin hjälper vi till att bygga Kenyas kapacitet att framgångsrikt ansöka om mer sådan finansiering i framtiden¹¹.

2.4 Integrering av perspektiven

Fattiga människors perspektiv: Alla insatser ämnar stödja de fattiga, direkt eller indirekt, på kort eller långsikt. Multi-dimensionella fattigdomsanalysen bekräftar att insatserna är relevanta.¹² Ett exempel på hur integrering har skett är insatsen “Energy for the Poorest” som ökar tillgång till förnybar energi för de allra fattigaste hushållen genom att koppla ihop dessa med det sociala skyddsnätssystemet. Andra exempel är stödet till det sociala skyddsnätet och stödet till decentralisering fokuserat på de fattigaste länen¹³.

Rättighetsperspektivet: Alla våra insatser genomsyras av rättighetsperspektivet. Inom naturresursförvaltning utvecklas kapaciteten hos ansvarstagarna och rättighetsbärare. Kenyas grundlag är tydlig med befolkningens rätt till vatten och mat, vilket banar väg för medborgare och civilsamhället att utkräva dessa rättigheter. Inom demokrati- och MR-sektorn ges stöd till flera statliga myndigheter och detta kompletteras med stöd till civilsamhället inom samma områden för ökad effekt och korsbefruktningsfunktion, men också för att civilsamhället ska kunna ta sig an den viktiga övervakningsfunktionen och därmed öka den offentliga sektorns ansvarsskyldighet och tjänsteleverans. Inom området förbättrade levnadsvillkor, syftar det svenska stödet på att skapa produktiv och anständig sysselsättning, som är en grundläggande förutsättning för tillgång till mat, bostad, hälsovård, utbildning, mm. Huruvida vi har lyckats studeras i den pågående utvärderingen av rättighetsperspektivet (*Human Rights Based Approach*).

Jämställdhetsperspektiv: Alla insatser syftar till att integrera jämställdhet, och ett fåtal har riktat stöd för jämställdhet. År 2019 gjordes en genderanalys för att integrera frågan i miljöförändringsprogrammen, jordbruksprogrammet, sysselsättningsprogrammen och inom finanssektorn och handlingsplaner upprättades. 88% av medlen som utbetalades under strategin 2019 hade jämställdhet som signifikant mål, vilket tyder på att jämställdhet är integrerat i de allra flesta insatser.¹⁴

¹⁰ 51050107 AREP - MDTF 2016-23, stöd till SAPP/EAPP för regional elhandel och integration. 11016 TRINE, 2018-2022, Crowdfunding Renewable Energy; 12866 Lendahand Garanti; 13406 SunFunder Garanti. 10605 UNIDO 2019-23 Energieffektiv belysning och utrustning i Afrika (EELAA). 11015 UNIDO 2018-22 Private Financing Advisory Network (PFAN); 13652 SEFA 2.0. 11798 WFP Capacity Strengthening for DRR and resilience.

¹¹ 11085 AdaConsortium Bridging.

¹² V Diwaker and A Shepherd, “Understanding Poverty in Kenya: A Multidimensional Analysis” (2018). A Shepherd, “Kenya Multi-Dimensional Poverty Analysis: Policy and Programming Brief” (2018).

¹³ 11274 Energy for the Poorest. 51110126 Kenya Social Protection Support UNICEF and WFP. 11331 Devolution via UNDP 2019-2022.

¹⁴ 51110042 Water Services Trust Fund. 51110078 KEWASNET Improved governance in the Kenyan water sector. 11797 Circular Economy. 51110109 Agriculture Sector Support II. 51110110 Enterprise Development for Rural Families (EDRF III). Bisi report A11 Policy Markers (2019-03-04).

Miljö- och klimatperspektiv: Perspektivet operationaliseras i jordbrukssektorprogrammet, där en marknadsanalys producerade strategiska integrerade värdekedjor handlingsplaner med riktlinjer för utvärdering av kvinnor- och ungdomstjänande värdekedjeinnovationer. Det offentligt-privata utvecklingssamarbetet Inklusiv tillväxt genom anständigt arbete i Great Rift Valley främjar alternativa försörjning för ungdomar för att stoppa miljöskadande sandextraktion. Miljöfrågor införlivades i samarbetet mellan Kenya National Bureau of Statistics och Statistiska centralbyrån, införande av FN:s ram för utveckling av miljöstatistik FDES2013, inrättande av en intressegrupp för miljöstatistik som sammanträder regelbundet och utarbetande av en publikation med miljöstatistik¹⁵.

Konfliktperspektivet: Under strategiperioden har Kenya haft många konflikter, bl.a. mellan etniska grupper, i samband med den förlängda valperioden 2017, terroristattacker och vanlig brottslighet. Fattighetsanalysen visade att konflikter är en viktig orsak till fattigdomen. Konkurrens om naturresurser är en viktig orsak till konflikt. En hel del stöd riktas till de torra och halvtorra områdena (ASAL) som drabbas speciellt av konflikter. Stödet till integrerad naturresurshantering i ASAL-områdena ämnar minska konflikter genom bättre hushållning med knappa resurser och inkluderar en explicit konflikthanteringskomponent. Decentraliseringsprocessen må minska vissa konflikter men försvårar förvaltningen av naturresurser över länsgränserna. Den Sida-stödda Water Services Trust Fund har bidragit till lösningar genom modellavtal för gränsöverskridande vattenresursförvaltningsgrupper¹⁶.

3. Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

Report P6 Table 1, 3, 4.

Sida har t o m december 2019 betalat ut 81,4 procent av de medlen tillgängliga under den femåriga strategin.

Tabell 1. I enlighet med operationaliseringsplanen eftersträvar ambassaden att mot slutet av strategin nå en volymfördelning om 30, 40 och 30 procent mellan de tre fokusområden.

Tabell 3. En ganska hög avtalsgrad finns. Ambassaden siktar på nya avtal framför allt inom miljö/klimat.

Tabell 4. Kenya SymbioCity-Programmet syftar till att stödja hållbar urban utveckling i Kenya 2014–2020 genom ett samarbete mellan det kenyanska länsguvernörsrådet, sju pilotlän och Sveriges Kommuner och Regioner. Efter upprepade problem med rådet och en oberoende utvärdering, bestämdes 2018 att dra ner på aktiviteter hos rådet och i stället satsa mer på pilotlänen. Där har lokala förändringsprojekt designats färdigt och ska färdigställas under 2020. Insatsen är föremål för tät uppföljning. Flera men inte alla av insatsens ursprungliga målsättningar bedöms kunna uppfyllas.¹⁷

¹⁵ 51110109 Agriculture Sector Support II. 10305 PPDP Inclusive Growth through Decent Work in the Great Rift Valley. 51110063 and 11333 Kenya National Bureau of Statistics and Statistics Sweden 2014 – 2019 and 2019 – 2021.

¹⁶ 12013 Sustainable Natural Resource Management. 51110042 Water Services Trust Fund.

¹⁷ 51110060 Kenya Symbiocity Programme. Leif Danielsson, Tim Greenhow and Lucy Njigwa, *Mid Term Review of SymbioCity Kenya: The Sustainable Urban Development Programme in Kenya – 2015-2018* (Embassy of Sweden, Nairobi and FCG Sweden AB, 2 februari 2018). Swedish Association of Local Authorities and Regions and Council of Governors, "SymbioCity Kenya Annual Report July 2018 – June 2019" (September 2019), pp 15 – 18.

Trafikljusen

Totalt sett fortsätter framsteg mot strategimålen vara blandad. Den långa valprocessen 2017 som inte riktigt avslutades förrän ”the handshake” i den 8 mars 2018 syns i försvagningen av framsteg mot strategimålen 2017 och den långsamma återhämtningen sedan dess. Det mest problematiska målet är stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter.

Portföljen fortsätter dock att huvudsakligen vara relevant. Undantagen är 1.3 *Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi*, 1.4. *Förbättrad tillgång till miljömässigt hållbara grundläggande samhällstjänster* och 2.4. *Stärkt kapacitet för att främja jämställdhet och mänskliga rättigheter*, där vissa insatser haft problem.

3.1 Stödområde 1: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

3.1.2 Mål 1.1: Stärkt förvaltning av naturresurser och ekosystemtjänster

Strategimål

Kenya är 80 procent torrt eller halvtorrt och förlitar sig främst på sin naturresursbas – skogar, våtmarker, torrmark, vattenlevande och marina resurser – för försörjning och livsmedelssäkerhet. Naturresursbasen står inför många utmaningar från befolkningstryck, urbanisering, jordförstöring, fattigdom, ohållbar resursanvändning och dålig styrning. Detta har resulterat i förlust av biologisk mångfald, försörjning och livsmedelssäkerhet, vilket förvärras av klimatförändringarna.

Den nyligen inrättade Water Resources Agency utvecklade sin första strategiska plan 2019. Genomförandet förblir en utmaning.

Förbudet mot skogsavverkning för att skydda Kenyas viktigaste vattenupptagningsområden resulterade i en kraftig höjning av priserna på timmer och träprodukter, vilket var ett kraftigt slag mot byggare över hela landet. I november 2019 upphävde regeringen förbudet mot avverkning i privata kommersiella skogar; förbudet är fortfarande gällande i samhällsägda och offentliga skogar i väntan på en bedömning av mogna skogar klara för skörd.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 8. Portföljens sammansättning bedöms vara relevant. Programmet ”Integrerad förvaltning av naturresurser för motståndskraft i torra och halvtorra marker” utformades för att hantera klimatförändringsrelaterade chocker genom diversifierad försörjning och förbättrad naturresurshantering i Isiolo, Laikipia, Marsabit och Samburu län. Under sitt första genomförandeår är programmet på väg att öka kapaciteten för katastrofriskhantering, kapaciteten för vattenhantering, återställandet av betesmark, budgetallokeringen för naturresurshantering och allmänhetens deltagande i naturresurshantering. Som ett resultat av Water Services Trust Fund byggde fyra vattenresursföreningar över länsgränser kapacitet framgångsrikt, skyddade vattenavrinningsområden,

skördade vatten och var utrustade för att övervaka och dela ett gemensamt upptag från en flod, vilket förhoppningsvis kommer att minska resursbaserade konflikter¹⁸.

3.1.2. Mål 1.2 Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå att bidra till miljömässig hållbarhet, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatiförändringar och naturkatastrofer samt minskad klimatpåverkan

Strategimål

I den nationella handlingsplanen för klimatiförändringar (NCCAP 2018–2022) prioriterar den kenyanska regeringen att förbättra kapaciteten att handskas med klimatiförändringarna på länsnivå.

I november 2019 lanserade Kenya Climate Action Tracker som spårar landets framsteg mot att uppnå Parisavtalets klimatmål och beräknar den kombinerade effekten av dessa åtaganden och policyer för globala temperaturnivåer i slutet av detta århundrade¹⁹.

Med stöd från Global Nationally Determined Contributions Implementation Partners (GNIplus), fick Kenya tysk finansiering för att starta ett nytt partnerskap för att genomföra Kenyas klimatmål. Partnerskapet kommer att inkludera det kenyanska miljö- och skogsbruksministeriet och dess klimatdirektorat, finansministeriet, relevanta sektorministerier och andra offentliga och privata intressenter²⁰.

Kenya vann framgångsrikt två stora bidrag från Global Climate Fund värda mer än USD 40 miljoner för att mildra och anpassa till klimatiförändringarna. Bidragen kanaliseras genom den tyska statliga organisationen för tekniskt samarbete, GIZ, och den Internationella naturvårdsunionen, IUCN.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 16. Portföljens sammansättning bedöms vara relevant. Genom County Climate Change Fund-mekanismen har länsregeringar mandat att avsätta 1–2 procent av sin utvecklingsbudget för att hantera samhällens sårbarhet för klimatiförändringar. Det övergripande målet med AdaConsortium²¹ är att bygga upp kapaciteten hos nationella, läns- och lokala institutioner för att göra detta. Sverige stödde fem län. Av de 47 länen, är 19 nu i viss mån involverade i införandet, med stöd från IFAD, DFID, Världsbanken och andra.

En insats via FN:s livsmedelsprogrammet WFP²² stärker nationella och länssystem som hjälper grupper som saknar säker livsmedelsförsörjning och är näringsmässigt sårbara. Under 2019 identifierade länen kapacitetsbrister i beredskap och respons vid nödsituationer, klimatresestanta försörjningsaktiviteter. En verksamhetsplan, en livsmedelssystemstrategi och årliga arbetsplaner utarbetades baserad på luckorna.

¹⁸ 12013 Sustainable Natural Resource Management for Climate Resilience. 51110042 Water Services Trust Fund (WSTF) Rural Water, Sanitation and Water Resources Management, Annual Rural Harmonised Report FY 2018/2019) p 36-37, WSTF September 2019.

¹⁹ "Climate Governance: Assessment of the government's ability and readiness to transform Kenya into a zero emissions society" (September 2019).

²⁰ "New Initiative that Accelerates Climate Action Launches in Kenya," *Climate Policy Initiative* (September 18, 2018), website.

²¹ 11085 AdaConsortium Bridging.

²² 11798 World Food Programme Capacity Strengthening for Disaster Risk Reduction and Resilience.

Genom Civil Society Urban Development Platform (2015-2019),²³ som slutade i december, har medborgare i 21 av 47 län utbildats i sina rättigheter och hur man hävdar sina rättigheter i kontakt med ansvarstagarna.

3.1.3. Mål 1.3 Ökad production av och förbättrad tillgång till förnybar energi

Strategimål

Kenya är på väg att uppnå 80–90 procent tillgång till elektricitet fram till 2022, precis under regeringens mål. Detta resultat har åstadkommit genom stora reformer från 1990-talet för att skapa förutsättningar för den privata sektorns investeringar, särskilt inom kraftproduktion²⁴. Energilagen från 2019 konsoliderar ytterligare sektorns utveckling genom att inkludera en rättvis fördelning av geotermiska royalties, den privata sektorns deltagande i transmissionssektorn och mer produktion av förnybar energi genom ett inmatningsprissystem. En återstående utmaning är att nå de kunder som är i allmänhet fattigare och bosatta i svårtillgängliga områden, vilket sannolikt kommer att kräva en kombination av bidrag till företag och nya produkter och tillvägagångssätt. Produktiv energianvändning har en stor potential för att gynna ekonomiskt landsbygdspopulationer och kräver uppmuntring och stöd. Tillgången till ren matlagningsbränsle är fortfarande långt ifrån målet.

I oktober noterades Kenyas första gröna obligation för handel på Nairobi Securities Exchange och korslistades på London Stock Exchange. Obligationer värda KES 4,3 miljarder (USD 40 miljoner) kommer att finansiera miljövänligt boende för 5 000 universitetsstudenter i Nairobi, samt att få kapital för förnybar energi, energieffektivitet, miljövänlig transport och avloppsrening²⁵.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 5. Den portföljsammansättning som eftersträvas i operationaliseringen anses relevant, och de hittillsvarande insatserna levererar, men gulmarkeras p g a de förseningar som inträffar, och bortfallet m a p Akiira-garantin. De två energiinsatserna ger tillgång till förnybar elektricitet till de fattigaste i områden utanför distributionsnätet. Den första ger incitament till elleverantörer utanför nätet att nå de fattigaste. Under 2019 konkurrerade företag och valdes ut för finansiering. Det andra bidraget genomförs inom ramen för Kenyas sociala skyddssystem och ger kontanter till de fattigaste hushållen med barn i skolåldern under förutsättning att bidraget spenderas på solenergi. År 2019 distribuerade programmet 1 544 solsystemhem i Kilifi och Garissa län. Återbetalningsgraden för systemen har varit över 75 procent. Båda insatser bygger på Kenyas välutvecklade marknad för elektricitet utanför distributionsnätet²⁶.

Den planerade garantin för det geotermiska Akiira-projektet blir inte av och fokus under 2020 kommer att vara att bedöma en insats för att öka tillgången till ren matlagningsbränsle²⁷.

3.1.4. Mål 1.4 Förbättrad tillgång till miljömässigt hållbara grundläggande samhällstjänster

Strategimål

²³ 11751 Fund Managing Agent, Civil Society Urban Development Platform.

²⁴ World Bank, "Maximizing Financing for Development in Action: The Kenya Energy Sector Experience," website (April 18, 2019).

²⁵ Louise Patzdorf, "First Green Bond from Kenya: Acorn USD40m – Climate Bonds Certified, financing green buildings," *Climate Bonds Initiative*, (Oct 2, 2019), website. "Kenya's first green bond cross-lists on London Stock Exchange," *Business Daily* (January 20, 2020), website.

²⁶ 51050106 AECF 2017-22 Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies (REACT). 11274 Energy for the Poorest. UNICEF 2019 Annual Report.

²⁷ 51110132 Subsidy of Akiira.

Framstegen när det gäller förbättring av tillgången till vatten och sanitet har fortfarande inte nått målen, eftersom centrala och lokala myndigheter inte håller med om mekanismerna för övervakning av sektorresultaten och misslyckas göra fokuserade ansträngningar att förbättra tillgången. Kenya var värd för den internationella Kenya Sanitation Conference i november, vilket placerade saniteten högre upp på den nationella agendan och förespråkade nya tillvägagångssätt som resursåtervinning från mänskligt avfall och avloppsvatten. Den nationella tillsynsmyndigheten Water Services Regulatory Board kungjorde 2019 viktiga riktlinjer för reglering av lantlig vattenförsörjningen i Kenya, som bygger på svenskt stöd till sektorn under de senaste decennierna. Vad gäller sektorn fast avfall är operationaliseringen av sektorpolitiken och lagstiftningen långsam, medan vissa privata producentansvarsprogram har gjort framsteg.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 11. Den portföljsammansättning som eftersträvas i operationaliseringen anses relevant, och de hittillsvarande insatserna levererar, men gulmarkeras på grund av förseningar som inträffar, och bortfallet mot avfallsinsatsen. Under inledningsfasen av avfallsinsatsen gjordes en djupgående analys av möjliga partnerskap för sysselsättningsskapande och miljöförbättringar, och analysen delades med sektorintressenter. Tyvärr bedömdes en fullskalig implementering av samarbetet inte vara genomförbart och avtalet avslutades i december. Implementeringen av SymbioCity Kenya-programmet startade om igen i april 2019 efter nio månaders administrativa förseningar. Samarbetet med Council of Governors-komponenten förlängdes till 2020 för att möjliggöra slutförande av pilotprojekten i länen. Tekniskt bistånd från Sveriges kommuner och regioner slutade i december, vilket resulterade i bl.a. verktyglådan "Planning Our Towns" för inkluderande stadsutveckling i länen. Stöd till vattensektorn uppvisar en god balans mellan ansvarstagare och rättighetshavare. Samarbetet med det kenyanska civilsamhället i vattensektorn gick in i en andra fas under 2019. Arbetet fortsätter med vatteninvesteringar för de fattiga i kombination med kapacitetsuppbyggnad på länsnivå. Tyvärr gjordes inga väsentliga framsteg mot lansering av garantistödda Kenya Pooled Water Fund-obligationer²⁸.

3.2 Stödområde 2: Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter

3.2.1 Mål 2.1 Stärkt demokratiska institutioner på nationell och lokal nivå

Strategimål

Kvaliteten på samhällsstyrningen är blygsam i Kenya. Förutom hög korruption fick Kenya i Världsbankens *Government Effectiveness Index* 2018 -0,85 på en skala från -2,50 till +2,50, vilket satte Kenya i den lägre 39 procent av de 213 undersökta länderna²⁹.

²⁸ 11797 Circular Economy. Feasibility Study; Inception Study for the "Transforming Traditional Waste Material Flows in Urban and Peri-Urban Areas of Kenya" Project, Hanns-Seidel Foundation and WYG International B.V in association with Market Share Associates, April 2019. 51110060 Kenya SymbioCity Programme. SKL International, *Planning Our Towns: A Toolkit for Inclusive Urban Development*, 2019. 13032 KEWASNET Water Governance Support Programme 2. 51110042 Water Services Trust Fund (WSTF) Rural Water, Sanitation and Water Resources Management and 54020082 Kenya Urban Water GPOBA (through WB working with WSTF). 11366 Kenya Pooled Water Fund – Water Bond.

²⁹ World Bank, Worldwide Governance Indicators, Government Effectiveness Index 2018.

Decentralisering till länen är inne på sitt åttonde år 2020. Länen har haft en märkbar effekt på det kenyanska samhället, men de är fortfarande mycket svaga, att döma av de årliga rapporterna från den kenyanska riksrevisorn och antalet länsguvernörer som undersöks för brottslighet.

Mycket överoptimistiska skatteprognoser och -indrivningsmål leder regelbundet till brist på intäkter och plötsliga nedskärningar i statens utgifter. Kenya Revenue Authority fortsätter att kämpa med korruption.

Kenya National Bureau of Statistics genomförde en folkräkning i augusti 2019. Folkräkningen är kontroversiell, eftersom den avgör den politiska styrkan hos konkurrerande etniska grupper³⁰.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 27. Insatser till stöd för devolution, skatter och statistik bedöms vara fortsatt relevanta och framgångsrika.

Sidas två decentraliseringsinsatser slutade 2019 och en ny startade. Det gamla UNDP-projektet stärkte institutionell och mänsklig kapacitet på läns- och nationell nivå för att uppnå resultat om politik och lagstiftning, prestationsstyrning, medborgarengagemang, koordinering inom och mellan regeringar och integrering av tvärsnittsfrågor för bättre tillhandahållande av samhällstjänster. Det av Världsbanken administrerade projektet producerade en *County Public Expenditure Review*, en ny strategi för reform av offentlig finansiell styrning, en analys av den offentliga sektorns löneutgifter och en fördelning av resurser från statentill länen som gynnar de fattiga³¹.

Sida stödde Kenya Revenue Authority 2014–2019. Enligt en oberoende utvärdering inrättade myndigheten en struktur och förfaranden för riskhantering, införde en policyram för skatteefterlevnad, inrättade ett mer riskbaserat tillvägagångssätt för skatteefterlevnad och uppmuntrade skattebetalarnas frivilliga efterlevnad. Sidas stöd sammanföll med betydande höjningar av skatteuppbörden, en enorm ökning av skattebasen och en betydande förbättring av skattedisciplinen³².

Samarbetet mellan Kenya National Bureau of Statistics och SCB slutade i juli och ett nytt samarbete startade. Stora prestationer inkluderar ett uppdaterat företagsregister, en mer användarvänlig ekonomisk undersökning, bättre utbildad personal, uppdaterade konsumentprisindex, producentprisindex och nationalräkenskaper, *Women and Men in Kenya* (2018) samt fungerande tekniska statistikkommittéer. Nu har byrån kapacitet att producera statistik i enlighet med internationella standarder och majoriteten av nya undersökningar kan hanteras av byrån självt³³.

3.2.2. Mål 2.2 Stärkt rättssäkerhet

Strategimål

³⁰ Embassy of Sweden in Nairobi, Folkräkningen – första steget mot valet 2020, NAIR/2019-11-05/1449.

³¹ Contributions 51110038 devolution via World Bank, 51110098 devolution via UNDP 2014-2018 resp. 11331 devolution via UNDP 2019-2022. UNDP, Integrated Support Project to the Devolution Process in Kenya: Project Number 00083473: 2014-2018 End of Project Report, March 2019. Infotrak, End term evaluation for the integrated support project to the devolution process in Kenya, 2018. World Bank, Kenya Accountable Devolution Program: Annual Report 2018 (2019-05-30).

³² Contributions 51110077 KRA SKV and 51110081 Data Warehouse. G Moran *et al.*, Evaluation of the Sida-supported development cooperation with the Kenya Revenue Authority, Sida Decentralised Evaluation (2019:26). Kenya Revenue Authority and Swedish Tax Agency, Cooperation Programme between Kenya Revenue Authority and Swedish Tax Agency 2014 – 2019: Funded by Sida: Final Report: September 2014-June 2019, 2019-11-14.

³³ Contributions 51110063 KNBS SCB 2015-2019 and 13417 KNBS SCB 2019-2021. KNBS and SCB, Statistical Cooperation Project Between the Kenya National Bureau of Statistics (KNBS) and Statistics Sweden: Final Report, Phase 1: February 2015-July 2019.

Trots politiska löften om förändring fortsätter reformviljan inom polisen att vara låg och utomrättsliga avrättningar vanliga. Majoriteten av offren kommer från underprivilegierade områden. Rättsväsendet är ofta under olämplig press, men verkar ha konsoliderat sitt oberoende ytterligare. Fängelserna är överfulla på grund av brist på alternativ till fängelsestraff och extremt långa häktningstider.

Utbredd korruption är ett potent hot mot rättsstatens principer och människor som lever i fattigdom är särskilt sårbara.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 11. Portföljen bedöms dock vara relevant för uppfyllandet av strategimålet även om vi tvingats avsluta stödet till reformering av polisväsendet.

Den första fasen av stödet till den kenyanska kriminalvården³⁴ slutade i mitten av 2019. Det bidrog till en förskjutning mot ett modernt, effektivt, evidensbaserat och humant sätt att hantera fångar. Detta har till exempel lett till mer professionella rapporter till domstolarna innan påföljderna bestäms och alternativa påföljder för dömda, vilket lättat överbeläggningen av fängelserna. Implementeringen av fas två har försenats på grund av personalomsättning men förväntas starta i början av 2020.

Raoul Wallenberg Institutets program³⁵ fortsatte med att praktiskt implementera mänskliga rättighetsstandarder bland fångvårdarna och tillsynsmän för villkorlig frigivning, vilket förbättra deras färdigheter att bedöma efterlevnaden av internationella standarder vid fångvårdsinstitutioner.

Delar av Diakonias demokrati- och mänskliga rättighetsprogram³⁶ fokuserar på polisväsendet, inklusive reformer, antikorrupsionsutbildning, granskning av tjänsteutövande gentemot marginaliserade grupper, polisvälfärd och anti-diskriminering av LGBTIQ-grupper. Åtta utskott och -fora om polisväsendet – med hälften av medlemmarna från minoriteter – har inrättats i några pastorala samhällen, vilket lett till ökat fokus på könsbaserat våld och kvinnlig könsstympning.

Sverige fortsatte att stödja rättsliga reformer, särskilt digitalisera domstolarna, via International Development Law Organization. Ett viktigt resultat var en minskning av eftersläpning av överklagandefall och en utveckling av rättsväsendets strategiska plan. I ett nytt bidrag kommer Oslo Centre att öka ansvarsskyldigheten och öppenheten i kenyanska politiska institutioner. Centret biträdde Office of the Registrar of Political Parties i översynen av den politiska rättsliga ramen och de politiska partierna i översynen av deras konstitutioner och bildandet länsvisa partikommittéer för att tillgodose medborgarnas politiska behov³⁷.

3.2.3. Mål 2.3 Stärkt kapacitet hos media och i det civila samhället att verka för en demokratisk utveckling och ansvarsutkrävande

Strategimål

Situationen för de mänskliga rättigheterna i Kenya har förbättrats något sedan valet 2017. Det civila samhällets utrymme förblir dock inskränkt, vilket hindrar civilsamhälles organisationers arbete. Regeringen har fortfarande inte genomfört Public Benefits Organisation Act från 2013. Yttrandefriheten är ständigt pressad och begränsad på grund av politisk inblandning.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 12. Portföljen bedöms vara relevant för uppfyllandet av strategimålet.

³⁴ 51110080 Support to prison reform through SPPS 2015–2018.

³⁵ 51110067 Raoul Wallenberg Prisons programme 2015–2019.

³⁶ 11720 Diakonia.

³⁷ 11341 IDLO. 11721 Strengthening Political Institutions.

Sida ger stöd till ett 50-tal organisationer i det civila samhället genom två paraplyer som förvaltas av Forum Syd och Diakonia. Bidragen syftar till att stärka det civila samhällets röst, ansvarsskyldighet, jämställdhet och respekt för de mänskliga rättigheterna. Under Forum Syds paraply, har t ex Inform Action hållit filmvisningar och diskussioner i länen Isiolo och Nyeri för att diskutera utomrättsliga avrättningar och påtvingade försvinnanden, frågor som påverkar de lokala samhällena. Buni Medias tv-sända politiska satir XYZ väckte samtal om mänskliga rättigheter, jämställdhet och representation i Kenya³⁸.

Den första fasen av Kenya Water and Sanitation Civil Society Networks Water Governance Programme avslutades framgångsrikt under 2019. Det bidrog till att bredda det demokratiska utrymmet och öka medborgarnas deltagande i beslutsfattandet och tjänsteleverans i vattensektorn, och därigenom bidrog till att säkra rätten till vatten³⁹.

3.2.4. Mål 2.4 Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner och civilsamhällesorganisationer som arbetar för att främja jämställdhet och respekten för mänskliga rättigheter, med fokus på kvinnor och flickor

Strategimål

Jämställdhet är en fortsatt hög prioritet i det svenska utvecklingssamarbetet. Trots stora ansträngningar inom jämställdhetssektorn är problemen fortfarande stora, genomförandet av de offentliga åtgärderna långsamt och framstegen blandade. De offentliga medlen för att öka jämställdheten fortsätter att vara begränsade. 2017 års nationella jämställdhetspolitik godkänns fortfarande inte av regeringen. Den andra nationella handlingsplanen för FN:s säkerhetsrådets resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet är för närvarande under utveckling. Kenyas konstitution från 2010 föreskriver att högst två tredjedelar av de valda eller utsedda tjänsterna får innehållas av personer av samma kön, men detta återspeglas inte i utnämningen av ministrar och parlamentet har inte antagit lagstiftning för att säkerställa efterlevnad. Building Bridges Initiative har tagit med detta bland viktiga reformer som måste genomföras. Kvinnor utgör minst 30 procent av länens fredsbyggande kommittéer men deras bidrag ignoreras i allmänhet. De offentliga medlen för att öka jämställdheten fortsätter att vara begränsade. State Department for Gender Affairs och National Gender and Equality Commission beviljades endast 0,3 procent av deras begärda budget för 2018/2019⁴⁰.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 17. Portföljen bedöms vara relevant men har gett blandade resultat. Sverige stoppade stödet till UN Women på grund av interna svagheter, bland annat en konsekvent oförmåga att rapportera om resultaten. 2019 års Financial Access Survey visar att kvinnor har ökat tillgång till finansiering på grund av innovationer inom mobilbanker och *agency banking*, digital finansiering och mobilappar. Detta ökade kvinnors deltagande i ekonomin, t ex vann kvinnoledda företag nästan 22 procent anbud på nationell och länsnivå. Handlingsplanen för resolution 1325 fas 2 inleddes. Sverige fortsätter att stödja Hand in Hands Women's Economic Empowerment Project, där kvinnor är 80 procent av förmånstagarna av mikroföretagsutveckling. Agricultural Sector Development Support Programme avslutade en studie om jämställdhet och social integration. Kenya Market Dairy Value

³⁸ 11332 Forum Syd, 11720 Diakonia.

³⁹ 51110078 KEWASNET Improved governance in the Kenyan water sector. "Forward-looking verification of results from the KEWASNET Water Governance Support Programme 2014-2018", p 10 & p 45 (FCG October 2019).

⁴⁰ Constitution of Kenya 2010 Article 81. Building Bridges Initiative Taskforce Report BBI. UNW Strategy Final report 2019 – 51110073.

Chain Development Project gynnade 1 856 jordbrukare, varav 914 kvinnor, i sparande och kreditarrangemang⁴¹.

Det finns många exempel jämställdhetsarbete inom ramen för Forum Syds och Diakonias projekt. Ett är Kenyan Federation of Women Lawyers utbildning av åldermän och traditionella ledare i jämställdhetsfrågor och kvinnors rättigheter. Eftersom kenyaner oftast inte vänder sig till rättsväsendet fungerar dessa informella ledare som alternativa skiljemän för tvistelösning.⁴²

3.3 Stödområde 3: Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga personer att kunna förbättra sina levnadsvillkor

3.3.1. Mål 3.1 Ökad produktivitet, hållbarhet och förädlingsgrad inom det småskaliga lantbruket

Strategimål

Den huvudsakligen regnfödda kenyanska jordbrukssektorn upplevde blandade resultat under året, med torka första halva året, följt av kraftiga, långvariga korta regn som gav småbrukare tillräcklig mat för självförsörjning samt bidrog till en övergripande återhämtning i sektorn. Det fanns dock också översvämningar, förluster efter skörd och gröd- och boskapssjukdomar och skadedjur. Strategin för jordbrukssektorns transformation och tillväxt 2019–2029 lanserades med betoning på kommersialisering av småbrukares värdekedjor. Dess mål överensstämmer med Jubileumsregeringens *Big Four*-agenda för livsmedelssäkerhet. Strategins inledande genomförande innebär reformer i styrningen av gödningsmedelsubventioner och den strategiska matreserven, vilket skapar grunden för livsmedelsresiliens i landet⁴³.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 13. Utvecklingen av portföljen är fullgod och slutförd. Sverige bidrog till genomförandet av nämnda jordbruksstrategin genom stödet för jordbrukssektorns utvecklingsprogram (ASDSP II) som direkt adresserar två (av tre) ”ankare” och två möjliggörande ”flaggskepp” för strategin. ASDSP II mobiliserade över 10 500 värdekedjeorganisationer med ett medlemskap av över 500 000 värdekedjeaktörer. Vidare genomförde ASDSP II en studie om gender- och social inkludering och en marknadsanalys för att producera strategiska integrerade värdekedjehandlingsplaner för att vägleda genderarbetet i värdekedjornas kommersialisering. ASDSP II arbetar tillsammans med Kenya Market-Led Dairy Supply Chain Program, ett offentlig-privat utvecklingspartnerskap inom mejerisektorn som 2019 såg en ökning i mängden och kvaliteten på mjölk som levererats av kooperativ i New Kenya Cooperative Creameries. Lika viktigt har ASDSP II-samarbetet med det marknadsledda programmet också lett till kvinnors och ungdomars ökade engagemang i mejeriföretag⁴⁴.

⁴¹ Fin Access Report 2019 – 51110111 FSD. UNW Strategy Final report 2019 – 51110073. EDRF III 51110110. ASDSP 51110109. 51110075 PPDP Kenya market-led dairy supply chain programme. BBI Task Force Report 2019: Representation.

⁴² 11720 Diakonia.

⁴³ Government of Kenya, *Agricultural Sector Transformation and Growth Strategy: Towards Sustainable Agricultural Transformation and Food Security in Kenya 2019-2029*. Government of Kenya, The Big 4, website, <https://big4.delivery.go.ke/>

⁴⁴ 51110109 ASDSP II. 51110075 PPDP Kenya market-led dairy supply chain programme. KEMDAP Annual Report 2019.

3.3.2. Mål 3.2 Förbättrade förutsättningar för framförallt kvinnor och ungdomar till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor

Strategimål

Kenya upplever en ungdomspuckel, med 80 procent av befolkningen under 35 år och där 800 000 unga kenyaner kommer in på arbetsmarknaden varje år. Antalet arbetslösa, undersysselsatta och arbetande fattiga är mycket högt, särskilt bland ungdomar på landsbygden, med en ökande migration till större och mindre tätorter i sökandet efter arbete. Den stora majoriteten av arbetande kenyaner finns i den informella sektorn – främst inom det småskaliga jordbruket – ofta karakteriserat av hög osäkerhet, dåliga arbetsvillkor och små inkomster. Genomgående är flickor och unga kvinnor särskilt utsatta för bl.a. tidiga äktenskap, tidiga graviditeter och arbetslöshet, vilket ofta leder till kronisk fattigdom sårbarhet över generationer. Aspekter av produktiv och anständig sysselsättning är djupt eftersatta i landet, vilket gör det till en viktig prioritering för det svenska utvecklingssamarbetet⁴⁵.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 16. Detta mål var nytt i Sveriges strategi för utvecklingssamarbete med Kenya 2016-2020. Portföljutvecklingen går enligt plan, med ett utestående avtal som skall tecknas under hösten 2020. Portföljen är omfattande och holistisk, den adresserar produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor fokuserad på kvinnor och ungdomar i stads- och landsbygdsområden samt i formella och informella sektorer. För att möta strategimålet har Sverige prioriterat fattiga och marginaliserade ungdomar i portföljen. År 2019 var inledningsfasen av ett nytt marknadsutvecklingsprogram för produktiv sysselsättning, motståndskraft och förbättrat livsuppehålle för ungdomar på den kenyanska landsbygden. Programmet är inriktat på de fattiga och mest marginaliserade ungdomarna som bor i torra och halvtorra områden och stärker motståndskraft, jämställdhet och konfliktresolution. 6 040 studenter i stadsmiljö (av planerade 5 742) avslutades Generation Kenya-programmet, med 79 procent av dem placerade i formella jobb hos 80 arbetsgivarepartners inom 90 dagar efter avslutad examen 2019. Enterprise Development for Rural Families mobiliserade 656 landsbygdsgrupper med 13 616 medlemmar (10 517 kvinnor och 3 099 män, av vilka 2 891 kvinnliga ungdomar och 1 019 manliga ungdomar) under sitt första genomförandeår. Programmet är på god väg att nå sina mål för den treåriga programperioden⁴⁶.

3.3.3. Mål 3.3 Förbättrad tillgång till social trygghet för människor som lever i fattigdom

Strategimål

Kenya har gjort betydande framsteg när det gäller att bygga ett nationellt ägt socialt skyddssystem och utvidgat täckningen av system skattefinansierade sociala transfereringar i tid och rätt summa. De grundläggande sociala stödprogrammen har expanderat avsevärt och ersätter ad hoc humanitära program. Under 2019 avslutades Social Protection Sector Review, en 12-årig investeringsplan utvecklades och en femårig strategi infördes⁴⁷.

⁴⁵ Anthony Tom Oluoch, M.P., Motion No.73 - "Declaration of youth unemployment as a national disaster...", 2018-08-15. ILO, 2017. Kenya's Economic Survey 2018.

⁴⁶ 13620 Inception phase, Resilience and Livelihood improvement for Youth Through Systems (RALIYS). 11407 Youth Employment and Decent Work. 51110110 Enterprise Development for Rural Families (EDRF III): Hand in Hand Eastern Africa.

⁴⁷ Kenya Social Protection Review 2018. 51110126 Kenya Social Protection Support UNICEF & WFP.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 8. Utvecklingen av portföljen går enligt plan och är fortfarande relevant för Kenya eftersom den riktar sig till de fattigaste. Kenya Social Protection Program riktar sig till de fattigaste. Sverige finansierar tekniskt stöd som kanaliseras genom UNICEF och FN:s världslivsmedelsprogram WFP till de nationella och länsregeringarna⁴⁸.

Den nationella politiken för socialt skydd publicerades och är nu mer inkluderande, barnvänlig och chockbemötande. Cirka 7,8 miljoner människor nåddes av de nationella skyddsnätsprogrammen 2019. I investeringsplanen förutses införandet av ett allmänt barnbidrag som skulle öka antalet nådda barn och bli mer rättvisa⁴⁹.

Sverige har tillhandahållit tekniskt stöd till *cash plus*-program⁵⁰ som tar itu med de ekonomiska hinder som begränsar tillgången till hälsojänster för mödrar, nyfödda och barn. År 2019 gynnades 53 400 kvinnor i Kakamega County och 3 500 i Vihiga County.

3.3.4. Mål 3.4 Stärkta förutsättningar för fri och rättvis handel och investeringar till gagn för en hållbar utveckling

Strategimål

Att bygga inkluderande finansmarknader såväl genom en öppen och robust digital ekonomi som genom kontanter/digitala gränssnitt har ökat den digitala utlåningen. Dessutom har den finansiella tillsynsmyndighetens tillsyn förbättrat regelefterlevnaden bland banker, mikrofinansinstitut och spar- och kreditkooperativa organisationer (SACCO). Sacco Sociations Regulatory Authority har noggrant följt SACCO:s verksamhet, där medlemmarnas besparingar ökade med 11 procent 2019. Dessutom resulterade borttagningen av räntetaket för kenyanska banker en ökning av mikro-, små och medelstora företagsfinansieringar. Att slutföra den nationella betalningssystemstrategin, vinna erkännande för Payments Association of Kenya i branschen och rulla ut lösningen för pengaroöverföringar mellan banker (PesaLink) har flyttat Kenya vidare mot ett kontantlöst samhälle med ökad finansiell inkludering⁵¹.

Portfölj

Antalet insatser 2019: ca 11. Detta mål var nytt i Sveriges strategi för utvecklingssamarbete med Kenya 2016-2020. Utvecklingen av portföljen är fullgod och slutförd. Programmen Trade Facilitation and Financial Inclusion, som genomförs av Financial Sector Deepening Trust Kenya, syftar till att påverka den reala ekonomin, låginkomsthushåll och företag genom att minska kostnaderna, skapa värde och bygga förtroende för marknaden. Resultaten av detta arbete är mycket tydliga i hushållsundersökningen om finansiell tillgång 2019, där den formella ekonomiska inkluderingen har ökat från 26,7 procent av vuxna 2006 till 82,9 procent 2019, medan den fullständiga uteslutningen från finansiell tillgång och tjänster har sjunkit från 41,3 procent av vuxna 2006 till 11,0 procent 2019. Den

⁴⁸ 51110126 Kenya Social Protection Support UNICEF and WFP.

⁴⁹ Kenya National Social Protection Policy 2017. "Child Sensitive Budgeting: Social Protection Budget Brief," Kenya Institute for Public Policy Research and Analysis Policy Brief No. 67/2018-2019. Cash Transfer for Orphans and Vulnerable Children, Older persons Cash Transfer and the Persons with Severe disabilities Cash Transfer.

⁵⁰ 51110126 Kenya Social Protection Support UNICEF & WFP.

⁵¹ FSD Quarterly Management and Financial Report, 2nd Quarter 2019 Creating value through inclusive finance. In Kenya, bank accounts again more popular than m-pesa – why? FSD Kenya, website, 2017-10-05. Integrated Payment Services Limited (IPSL), website.

informella finanssektorn minskade från 32,1 procent 2006 till 6,1 procent 2019. Kategorin ”uteslutna” – *unbankable* – minskade från 41,3 procent 2006 till 11 procent 2019⁵².

4. Implikationer för innevarande strategiperiod

Ambassaden är inne på sista året av implementering av samarbetsstrategin 2016-2020. En halvtidsöversyn samt multi-dimensionell fattigdomsanalys genomfördes under 2018-2019 och dess utfall visar på att startegin fortsatt anses relevant och dess genomförande bedöms kunna fortsätta i enlighet med operationaliseringsplanen. De förändringar som skett i strategikontexten är inte av en sådan omfattning att större förändringar behövs i den nuvarande strategin. Ambassaden ska därför:

- Fortsätta justera portföljen enligt operationaliseringsplanen.
- Skapa synergier mellan olika insatser och stödområden, t ex kring perspektiven och en multidimensionell syn på fattigdom.
- Fortsätta aktivt delta och leda i olika givargrupper under hela strategiperioden. Till exempel kommer Sverige att fortsätta vara ordförande och trojkamedlem i jordbruks- och landsbygdsutvecklingsgivargruppen.
- Fortsätt arbetet med bredare relationer.
- Bereda underlaget för en ny strategi 2021-2025.

Nästa val planeras hållas 2022 men vi är redan i en valprocess och detta kan få konsekvenser redan 2020 i form av oroligheter och möjliga demokrati- och MR-brott vilket kan medföra svårigheter att genomföra Sida-stödda aktiviteter. Det finns därför ett fortsatt behov av flexibilitet i den nuvarande strategin.

Den höga risken för korruption i verksamheten gör att vi måste ha beredskap samt resurser för att ständigt hantera eller mitigera denna risk. Detta arbete är resurskrävande.

⁵² 5111011102 Trade Facilitation. 51110111 Financial Inclusion. 2019 *FinAccess Household Survey* (CBK, KNBS, FDS Kenya, April 2019).

Bilaga 1 P6 rapport Kenya 2019

All data in report is per December 31, 2019. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2019: 350 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2019: 351 895 KSEK

Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2019 (KSEK)
Kenya 2016-2020	Total		351 895
	A better environment, limited climate impact and greater resilience to environmental impacts, climate change and natural disasters	•Strengthened management of natural resources and ecosystem services	42 901
		Improved capacity of public institutions and other actors at national and local level to contribute to environmental sustainability, increased resilience to environmental impacts, climate change and natural disasters, and reduced climate impact	13 493
		Increased production of and improved access to renewable energy	11 682
		Improved access to environmentally sustainable basic services	8 625
		Total	76 702
	Strengthened democracy and gender equality, and greater respect for human rights	Strengthened democratic institutions at national and local levels	72 325
		Strengthened rule of law	24 967
		Strengthened media and civil society capacity to promote democratic development and accountability	22 603
		•Strengthened capacity among public institutions and civil society organisations that promote gender equality and respect for human rights, with a focus on women and girls	23 955
		Total	143 850

Better opportunities and tools to enable poor people to improve their living conditions	Increased productivity, sustainability and processing in small- scale agriculture	66 624
	Improved opportunities – particularly for women and young people – for productive employment with decent working conditions	30 582
	Improved access to social protection for people living in poverty	23 777
	Strengthened conditions for free and fair trade and investments that benefit sustainable development	10 228
	Total	131 210
Not allocated to area of support	Not allocated to result	134
	Total	134

Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 4th year with total duration of 5 years.

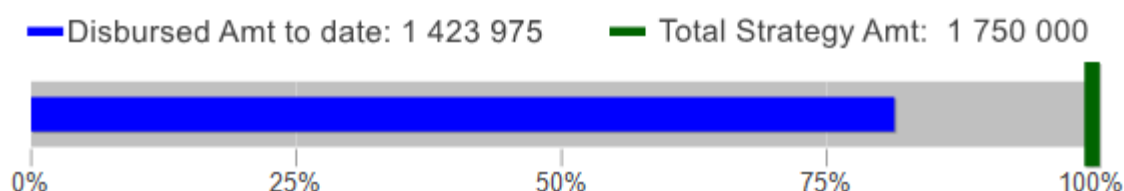
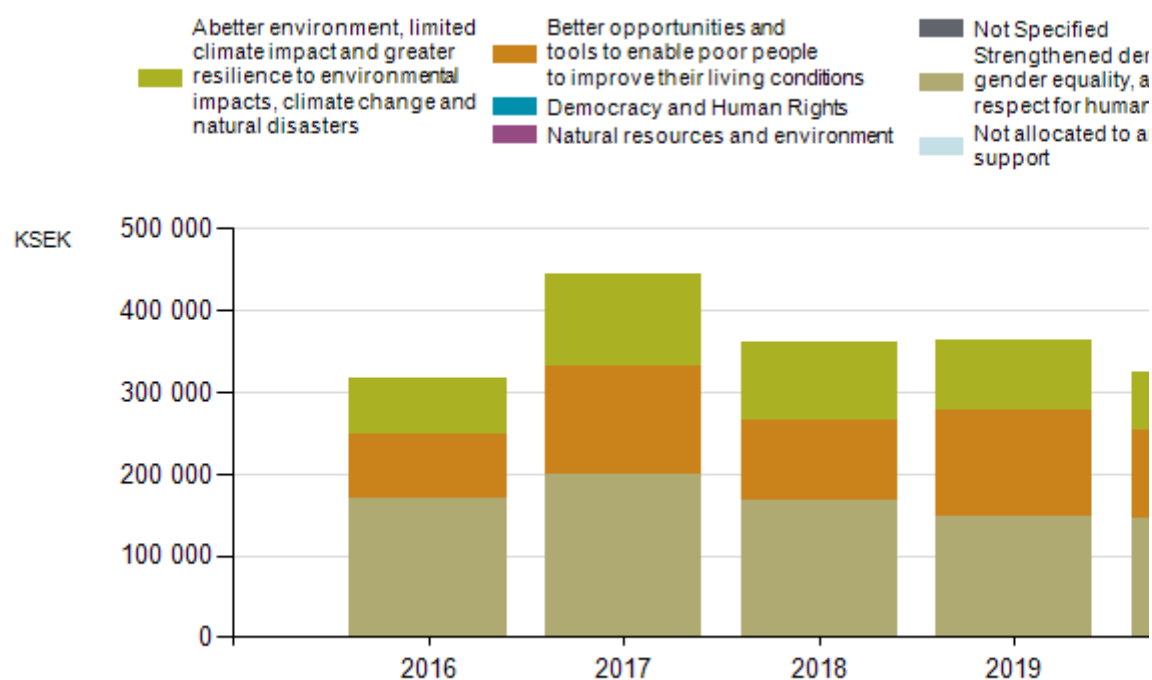

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

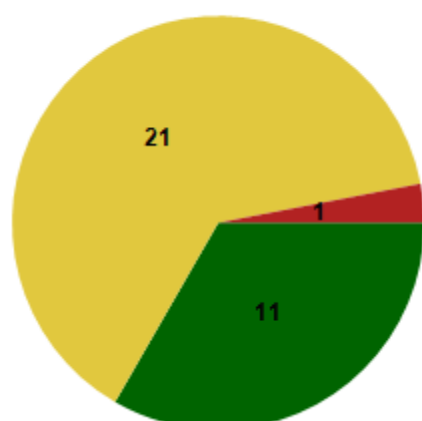
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

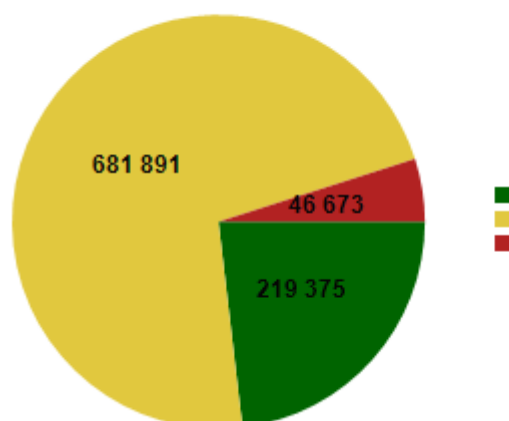
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2019 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2019 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Kenya	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	16 107	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	35 920	0
	106 Afrika (7 1:1.9)	361 895	525 602
	107 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer (7 1:1.13)	1 540	1 540
	Total	415 462	527 142

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.